

**UNIVERSITATEA ÎN EPOCA
GLOBALIZĂRII: PROBLEME ȘI
PERSPECTIVE**

Siarhei ZENCHANKA

*Sucursala din Minsk a Universității de Stat din
Moscova de Economie, Statistică și Informatică*

Valiantsina ZENCHANKA
Universitatea de Stat din Belarus

Rezumat. Rolul universităților și locul lor în procesul globalizării sunt discutate împreună cu principiile procesului de la Bologna pentru sistemele educaționale din Rusia și Belarus. Alăturarea Rusiei la procesul Bologna face posibil ca universitățile rusești să fie mai implicate în procesul educațional european dar formulează noi probleme și perspective. Mai întâi, există problema acceptării diplomelor de Licență și de Master de către angajatori. A doua problemă este diferența dintre programele școlare. Aceste două probleme limitează posibilitățile de recunoaștere a diplomelor în Europa. O altă problemă este dată de cunoștințele slabe de limbi străine ale profesorilor și studenților.

Cuvinte cheie: globalizare, Procesul Bologna, dezvoltarea curriculară, cooperarea interinstituțională

**UNIVERSITATEA ÎN EPOCA
GLOBALIZĂRII: PROBLEME ȘI
PERSPECTIVE**

Introducere

Ținând seama de procesul globalizării care are loc actualmente la nivel mondial, este necesar să subliniem că, cunoașterea a fost întotdeauna un produs internațional și a ajutat la dezvoltarea procesului globalizării. Orice încercare de a izola cunoașterea duce la crearea „societății închise”. Informatizarea societății și crearea „web mondial” promovează globalizarea și internaționalizarea cunoașterii și necesită mai puțin timp de transfer. Ținând seama de faptul că volumul de cunoștințe crește constant, globalizarea este o condiție necesară

**UNIVERSITY IN GLOBALIZATION
ERA: PROBLEMS AND PERSPECTIVES**

Siarhei ZENCHANKA

*Minsk Branch of Moscow State University for
Economics, Statistics and Informatics*

Valiantsina ZENCHANKA
Belarusian State University

Abstract. The role of universities and their place in the process of globalization are considered together with the principles of the Bologna process for Russian and Belarusian education systems. Joining Russia to the Bologna process makes it possible for Russian universities to be more closely involved in the European educational process but it designates new problems and perspectives. First of all there is a problem of admission of Bachelor's and Master's degrees by employers. The second problem is the difference between syllabuses. These two problems limit the possibilities of diploma recognition in Europe. One more problem is poor knowledge of foreign languages by teachers and students.

Key words: globalization, The Bologna Process, curricular development, interinstitutional co-operation

**UNIVERSITY IN GLOBALIZATION
ERA: PROBLEMS AND PERSPECTIVES**

Introduction

Considering the globalization process taking place in the world now it is necessary to emphasize that knowledge has always been an international product and helped the globalization process to arise. Any attempt to isolate knowledge leads to the creation of “closed society”. Informatization of society and the creation of the “worldwide web” promote the globalization and internationalization of knowledge and demands less time for its transfer. Taking into account the fact that the volume of knowledge increases constantly the globalization is a necessary condition for the

pentru existența societății moderne.

Din acest motiv, apar noi cerințe ale procesului educațional și crește de asemenea rolul universităților în societatea globalizată.

Prin Declarația de la Bologna din 1999, țările europene au făcut un pas important către crearea zonei europene de educație superioară. Una dintre cerințele principale ale acestei zone este calitatea crescândă a educației europene care trebuie să conducă la creșterea concurenței sale internaționale.

Alăturarea tuturor țărilor europene la Procesul Bologna (cu excepția Republicii Belarus) marchează noi probleme ale educației europene și în același timp denotă noi perspective ale dezvoltării sale în special în țările post-sovietice.

1 Procesul Bologna

Principalele elemente ale procesului Bologna (1999) sunt următoarele:

- Adoptarea sistemului de diplome ușor de citit și comparat, de asemenea prin implementarea Suplimentului de Diplomă, pentru a promova capacitatea cetățenilor europeni de a fi angajați și concurența internațională a sistemului european de educație superioară
- Adoptarea unui sistem care se bazează esențial pe două cicluri principale, student și licențiat. Accesul la cel de-al doilea ciclu va necesita finalizarea cu succes a studiilor din primul ciclu, care durează minim trei ani. Diploma acordată după primul ciclu ar trebui să fie relevantă pe piața europeană a muncii ca un nivel adecvat de calificare. Cel de-al doilea ciclu va duce la o diplomă de master și/sau doctorat în multe țări europene.
- Stabilirea sistemului de credite – Sistemul European de Credite Transferabile (ECTS) – ca un mijloc adecvat de promovare a celei mai răspândite mobilități a studentului. Creditele pot fi de asemenea obținute în alte contexte educaționale, inclusiv învățarea continuă, cu condiția să fie recunoscută de Universitățile care acceptă.
- Promovarea mobilității prin depășirea obstacolelor la exercitarea eficientă a

existing of modern society.

In this view new requirements to educational process arise and the role of universities in globalized society increases.

Taking in 1999 the Bologna Declaration the European countries made a significant step to the creation of the European area of higher education. One of the main demands of this area is an increasing quality of the European education that must lead to the increase of its international competitiveness.

Joining to the Bologna Process all European countries (with the exception of the Republic of Belarus) marks new problems of European education but at the same time denotes new perspectives of its development especially in post-Soviet countries.

1 The Bologna Process

The main elements of the Bologna process (1999) are as follows:

- Adoption of the system of easily readable and comparable degrees, also through the implementation of the Diploma Supplement, in order to promote European citizens employability and the international competitiveness of the European higher education system
- Adoption of a system essentially based on two main cycles, i.e. undergraduate and graduate. Access to the second cycle will require successful completion of the first cycle studies, lasting a minimum of three years. The degree awarded after the first cycle shall also be relevant to the European labour market as an appropriate level of qualification. The second cycle should lead to the Master and/or doctorate degree as in many European countries.
- Establishment of the system of credits - such as in the European Credit Transfer System (ECTS) system – as a proper means of promoting the most widespread student mobility. Credits could also be acquired in non-higher education contexts, including lifelong learning, provided they are recognized by receiving Universities concerned.
- Promotion of mobility by overcoming

mișcării libere cu atenție specială la:

- pentru studenți, acces la oportunități de studiu și instruire și la serviciile aferente;
- pentru profesori, cercetători și personalul administrativ, recunoașterea și valorificarea perioadelor petrecute într-un context european de cercetare, predare și instruire, fără a le prejudicia drepturile statutare.
- Promovarea cooperării europene în asigurarea calității prin dezvoltarea de criterii și metodologii comparabile.
- Promovarea dimensiunilor europene necesare în educația superioară, în special în ceea ce privește dezvoltarea curriculară, cooperarea interinstituțională, schemele de mobilitate și programe integrate de studiu, instruire și cercetare.

Să vedem modul în care principiile procesului Bologna influențează sistemele educaționale.

Adoptarea unui sistem de diplome care pot fi ușor citite și comparate

Universitățile europene promovează politica de creare a programelor de master pentru absolvenții care dețin o diplomă de licență. Pe parcursul acestor programe de master, este respectat principiul promovării mobilității studenților deoarece studenții la programele de master au posibilitatea de a studia la toate universitățile care iau parte la program. În afară de acest lucru, universitățile europene au recrutat studenți la programele de master din Asia (UU, 2009). În aceste țări din Fosta Uniune Sovietică cum ar fi Rusia și Belarus, pozițiile care corespund calificărilor de Licențiat și Master sunt absente. Diploma de master în Belarus, de exemplu, este considerată o etapă a doctoratului. Recunoașterea acestor diplome depinde de angajator. Această situație scade interesul pentru studierea în cadrul acestor programe, în special în cadrul programelor de licență.

Până în prezent, programul de licență nu este realizat în Belarus deoarece Legea „Despre Educația Superioară” (Legea, 2006) are un articol în care calificarea “specialist” (nu “Licențiat”) corespunde primei etape de educație superioară. Belarusul este singura țară

obstacles to the effective exercise of free movement with particular attention to:

- for students, access to study and training opportunities and to related services;
- for teachers, researchers and administrative staff, recognition and valorization of periods spent in a European context researching, teaching and training, without prejudicing their statutory rights.
- Promotion of European co-operation in quality assurance with a view to developing comparable criteria and methodologies.
- Promotion of the necessary European dimensions in higher education, particularly with regards to curricular development, interinstitutional co-operation, mobility schemes and integrated programmes of study, training and research.

Consider how the Bologna process principles influence on educational systems.

Adoption of a system of easily readable and comparable degrees

European universities carry out the policy of the creation of common Master's programmes enter to which can graduates who have Bachelor's degree. During these Master's programmes the principle of promotion of students' mobility is observed because Master's programme students have possibility to study at all universities taking part in the programme. Besides that, European universities have recruited students to the Master's programmes from Asia (UU, 2009). In such countries of the Former Soviet Union as Russia and Belarus, positions that correspond to Bachelor and Master qualifications are absent. Master degree in Belarus, for example, is considered to be a stage to PhD only. Acknowledgement of these degrees depends on an employer. Such situation decreases the interest for studying at such programmes, especially at Bachelor's programmes.

Untill the present time Bachelor programme is not realized in Belarus because the Law “About the Higher Education” (Law, 2006) has an article in which a qualification “specialist” (not “Bachelor”) corresponds to the first stage of higher education. Belarus is a

europenă care nu a aderat la procesul Bologna încă. Conform portalului www.news.open.by (News, 2010) Ministerul Educației din Republica Belarus a trimis propunerile referitoare la aderarea la procesul Bologna către Administrația Prezidențială.

Adoptarea unui sistem bazat esențial pe două cicluri principale, student și licențiat

Așa cum am menționat mai sus, adoptarea educației cu două niveluri “Licențiat-Master” va fi definită în principal de reorganizarea poziției personalului în întreprinderi și organizații care permite legalizarea diplomelor de licență și de Master. Absența educației la nivelul programelor de licență creează dificultăți suplimentare în atragerea de studenți străini în special din țările europene.

Stabilirea sistemului de credite, adică a sistemului ECTS

Convenția de la Lisabona (1997) referitoare la recunoașterea calificărilor în ceea ce privește educația superioară în Europa afirmă că „posesorii de calificări eliberate într-una dintre Părți, vor avea acces, prin solicitarea autorității competente, la evaluarea acestor calificări și că “fiecare Parte se angajează să facă aranjamentele adecvate pentru evaluarea unei cereri pentru recunoașterea calificărilor numai pe baza cunoștințelor și aptitudinilor dobândite”.

Prevederile Declarației de la Bologna și ale Convenției de la Lisabona permit crearea bazelor pentru recunoașterea calificărilor pe bază de credite când criteriile de notare din diverse țări diferă.

Situația existentă în Rusia presupune ca fiecare universitate să își stabilească creditele independent. O asemenea situație tinde spre faptul că un credit poate fi definit la intervale mari – între 20 și 35 de ore – ceea ce nu corespunde cerințelor Standardelor Educaționale ale Statului și face coordonarea programelor educaționale dificilă nu numai în ceea ce privește universitățile europene, ci și universitățile rusești.

Particularitatea educației europene în concordanță cu cerințele procesului Bologna este recunoașterea certificatelor obținute la

single European country has not joined to Bologna process yet. As pointed at portal www.news.open.by (News, 2010) the Ministry of Education of the Republic of Belarus directed its proposals about joining to Bologna process to President’s Administration.

Adoption of a system essentially based on two main cycles, undergraduate and graduate

As mentioned above adoption of two-level education “Bachelor-Master” will be mainly defined by reorganization of staff position at enterprises and organizations that permits to legalize diploma of Bachelor and Master. The absence of education at Bachelor programmes creates additional difficulties for attracting foreign students from European countries especially.

Establishment of a system of credits, such as in the ECTS system

Lisbon Convention (1997) about the acknowledgement of qualifications concerned with higher education in Europe states that “holders of qualifications issued in one of the Parties shall have adequate access, upon request to the appropriate body, to an assessment of these qualifications” and that “each Party undertakes to make appropriate arrangements for the assessment of an application for recognition of qualifications solely on the basis of the knowledge and skills achieved”.

Theses of the Bologna Declaration and Lisbon Convention permit to create the bases for acknowledgment of qualifications on the basis of credits when mark criteria in different countries differ.

The existing situation in Russia supposes that every university establishes credits independently. Such situation trends to the fact that one credit can be defined at very wide interval – from 20 to 35 hours – that doesn’t correspond to the demands of State Educational Standards and makes the coordination of educational programmes difficult not only with European universities but with Russian universities too.

The peculiarity of European education in accordance with Bologna process

cursuri separate ceea ce corespunde avansării principiului de „învățare continuă”. Acest principiu este o parte principală a celui de-al doilea deceniu al procesului Bologna care a fost discutat la Leuven și Louvain-la-Neuve Communiqué (2009).

În Rusia și Belarus sunt recunoscute certificatele programelor pe termen scurt care includ mai multe discipline.

Implementarea ECTS va ajuta la estimarea mai bună a corespondenței dintre curriculum-urile diverselor universități și va crea într-adevăr o zonă educațională comună.

Promovarea mobilității

Introducerea sistemelor comune de credite în universitățile europene permite creșterea mobilității studenților. Evident, acest principiu devine foarte aparent pentru ambele niveluri de educație – Licență și Master. De exemplu, există câteva tipuri de programe internaționale la Universitatea din Hamburg de Științe Aplicate. Începând din martie 2007 studenți din Austria, Finlanda, Ungaria, Olanda și Rusia colaborează în grupuri internaționale cu mulți studenți de la Universitatea din Hamburg (HAW, 2010).

Din păcate, asemenea programe de cooperare lipsesc nu numai pe teritoriul Fostei Uniuni Sovietice ci și într-o singură Uniune Sovietică. În multe privințe, această situație poate fi explicată prin diferențele dintre Standardele Educaționale ale Statului din diverse țări și prin prezența unui mare număr de discipline obligatorii. Introducerea Standardelor Educaționale ale celei de-a treia generații permite creșterea autonomiei universităților în dezvoltarea programelor educaționale și avansarea acestor programe la programele universităților europene.

Mobilitatea profesorilor este de asemenea o condiție esențială a dezvoltării sistemului educațional. Această mobilitate include activități de studiu precum și participarea la diverse evenimente științifice și educaționale cum ar fi TEMPUS, ENPI și altele. Crearea unei echipe de participanți de la diverse universități presupune cunoașterea problemei, disponibilitatea contactelor dintre

requirements is the acknowledgment of certificates obtained at separate courses which corresponds to advancing the principle of “lifelong learning”. This principle is a main part of the second decade of Bologna process that was underlined in Leuven and Louvain-la-Neuve Communiqué (2009).

In Russia and Belarus the certificates of short-term programmes that include several disciplines are recognized.

Implementation of ECTS will help to estimate the correspondence of curricula at different universities more adequately and create really common educational area.

Promotion of mobility

Introduction of common system of credits at European universities permits to increase students' mobility. Evidently, this principle becomes widely apparent for both levels of education – Bachelor and Masters training. For example, there are several types of international programmes at Hamburg University of Applied Sciences. Since March 2007 guest students from Austria, Finland, Hungary, the Netherlands and Russia are working together in international groups with many regular students from Hamburg University (HAW, 2010).

Unfortunately, programmes of such cooperation are absent not only on the territory of the Former Soviet Union but in a single former Soviet Republic too. In many respects this situation can be explained by the differences in State Educational Standards in different countries and the presence of a great number of obligatory disciplines. Introduction of Educational Standards of the third generation permits to increase the autonomy of the universities in the development of educational programmes and advance these programmes to the programmes of European universities.

Teachers' mobility is essential condition of the development of educational system too. Such mobility can include studying activity as well as participation in different scientific and educational events such as TEMPUS, ENPI and others. Creation of the team of participants from different universities

universități, recunoașterea reciprocă a priorităților științifice și educaționale, o bună cunoaștere a limbii scrise și vorbite de predare.

Promovarea cooperării europene în asigurarea calității

Impactul potențial al globalizării asupra educației poate avea forme multiple. Se poate crede că în epoca modernă când educația la distanță și electronică se dezvoltă foarte mult, granițele geografice nu pot juca un rol semnificativ. Însă nu este adevărat. Granițele sunt foarte importante când vorbim despre calitatea educației, despre accesul la educație și finanțarea sa.

În această situație apare întrebarea referitoare la calitatea și recunoașterea educației. La randamentul procesului educațional, controlul calității sale se reduce la estimarea nivelului de cunoștințe al absolvenților, totuși, în societatea modernă, capacitatea studenților de autoeducație și competențele lor sunt componente importante ale calității educației.

Capacitatea universității de a asigura calitate educațională în Rusia și Belarus este confirmată de licențiere și acreditare (estimare compusă) pe baza unui set existent de indicatori. În prezent, în Rusia, se dezvoltă o abordare pentru perfecționarea calității educaționale pe baza estimării compuse a activității universitare, implementarea sistemului de management al calității pe baza standardelor internaționale ISO 9001. Din ce în ce mai multe universități își certifică sistemele de management al calității. Această certificare este o estimare independentă a școlilor superioare. Trebuie să reținem că asemenea sisteme garantează calitatea managementului proceselor în universități și trebuie discutate în combinație cu procedurile tradiționale de licențiere și acreditare.

În Europa există un sistem de estimare independentă a universității ca întreg și programe educaționale separate în conformitate cu standardele Asociației Europene pentru Asigurarea Calității Educației Superioare (ENQA, 2009).

Promovarea principiilor europene esențiale în educația superioară

Principiul esențial al educației europene

demands knowledge of the problem, availability of contacts between universities, mutual acknowledgment of scientific and educational priorities, good knowledge of written and spoken language of instruction.

Promotion of European co-operation in quality assurance

Potential impacts of globalization on education are multiform. It may seem that in modern era when distant and electron education increases greatly geographical borders couldn't play significant role. But it isn't true. The borders are very important when we speak about quality of education, access to education and its financing.

In this situation there arises the question of the quality of education and its recognition. At the output of educational process its quality control reduces to the estimation of the level of knowledge of graduates, nevertheless, in modern society the capability of graduates to self education and their competence are important components of educational quality.

Capacity of university to assure the educational quality in Russia and Belarus is confirmed by licensing and accreditation (composite estimation) on the basis of the existing set of indexes. At the present time in Russia an approach to perfection of educational quality is developed on the basis of composite estimation of university activity, implementation of quality management system on the basis of international standard ISO 9001. More and more universities certify their systems of quality management. Such certification is a single independent estimation of higher schools. It should be noted that such systems guarantee the quality of the management of the processes in university and must be considered in combination with traditional procedures of licensing and accreditation.

In a Europe there is a system of independent estimation of a university as whole and separate educational programmes in accordance with the standards of European Association for Quality Assurance in Higher Education (ENQA, 2009).

este autonomia universității. Legislația Federației Rusești „Referitoare la Educația Profesională Superioară și Postuniversitară” (Legea, 1996) permite transformarea universității într-o Instituție Autonomă de Educație Superioară care asigură o anumită independență a autorităților statului și locale. Nu există niciun articol referitor la autonomia universităților în Legislația Republicii Belarus “Referitoare la Educația Superioară” (Legislație, 2007), nu există niciun articol referitor la rectorul ales.

Autonomia universităților este esențială pentru realizarea eficientă a obligațiilor istorice și pentru respectarea nevoilor societății noastre și nu trebuie folosită de universități ca un motiv pentru a scăpa de responsabilitatea de a lucra cu succes în avantajul societății noastre.

2 Sprijinul din partea limbii în ceea ce privește educația și mobilitatea

Unul dintre factorii importanți care limitează dezvoltarea mobilității studenților și profesorilor este instruirea insuficientă a limbilor străine pentru studenți și profesori. Mai întâi este cauzată de orele puține alocate pentru predarea limbii și reducerii duratei cursurilor de limbă. Un curs de doi ani de limbi străine în universități a scăzut de la 280 ore la 150 în 2009-2010.

Există o legătură strânsă între o bună cunoaștere a limbilor străine și participarea la programele de schimb de experiență pentru studenți și profesori și pregătirea lor pentru piața internațională a muncii. Pe de altă parte, perspectiva admiterii studenților străini în universitățile din Belarus, în special pentru cursurile de Master, necesită cursuri și seminarii în limba engleză (sau alte limbi străine) ceea ce implică o bună stăpânire a limbii de către personalul universitar.

Aceeași tendință se manifestă în universitățile din Belarus și Rusia.

3 Problema demografică

În anii următori universitățile din Belarus se vor confrunta cu problema demografică. În 2009 toate instituțiile de educație superioară din Belarus au admis

Promotion of the essential European principles in higher education

The essential principle of European education is university autonomy. Law of Russian Federation “About Higher and Post-Graduate Professional Education” (Law, 1996) allows to transform university into Autonomous Institution of Higher Education, which provides a certain independence of state and local authorities. There is no article on the autonomy of universities in the Law of the Republic of Belarus “About higher education” (Law, 2007), there is no article in it on the elective rector either.

Universities’ autonomy is essential for the efficient accomplishment of their historical duties and meeting the needs of our society and mustn’t be used by universities as a reason to evade the responsibility to work successfully for the benefit of the society.

2 Language support of education and mobility

One of the important limiting factors in the development of the mobility of students and teachers is insufficient foreign language training of students and teachers. First of all it is caused by the shortage of hours allocated for language training and reducing the length of language courses. A two-year course of foreign languages in universities was decreased from 280 hours to 150 in 2009-2010.

There is a close link between good knowledge of foreign languages and participating in exchange programmes for students and teachers and preparing them for the international labour market. On the other hand, the perspective of admitting foreign students to the universities of Belarus, especially for Master’s courses, requires delivering lectures and seminars in English (or some other foreign languages) which implies good mastery of the instruction language by the university staff.

There is the same tendency in Belarusian and Russian universities.

3 Demographic Problem

In the nearest years the universities of Belarus will face the demography problem. In

aproximativ 94 000 de studenți în primul an. În 2010 existau aproximativ 74 000 de elevi care părăseau școala în Belarus, în timp ce numărul de studenți este practic același. Deoarece candidații pentru admiterea la universitate implică nu numai pe aceia care părăsesc școala în anul respectiv, problema admiterii ar trebui rezolvată cu succes. Calitatea instruirii școlare este încă o mare problemă. După cum se știe, admiterea în universități se face pe baza rezultatelor testării centrale. Începând cu anul 2009 certificatele sunt acordate și celor care părăsesc școala având 1 notă (prin sistemul cu 100 note). Există o număr redus la jumătate de elevi în clasa a 9-a care părăsesc școala în 2010 în comparație cu 2009, așadar, în doi ani, instituțiile de educație superioară se vor confrunta cu o lipsă dramatică de candidați pentru admitere. Acest lucru va duce la o concurență crescută, situația analoagă aflându-se în Rusia.

4 Crearea zonei europene de educație superioară

La întrunirea de la Londra din mai 2007, miniștrii responsabili cu educația superioară din țările participante la Procesul Bologna au adoptat Strategia "Zona Europeană de Educație Superioară într-un Cadru Global", identificând cinci zone de politică nucleu unde ar trebui să se acționeze (Raport, 2009):

- îmbunătățirea informațiilor referitoare la "Zona Europeană de Educație Superioară";
- promovarea Educației Superioare Europene pentru a-și mări atractivitatea și concurența la nivel mondial;
- consolidarea cooperării bazate pe parteneriat;
- intensificarea dialogului politic; și
- recunoașterea viitoare a calificărilor.

Pentru întrunirea de la Leuven/Louvain-la-Neuve (Belgia) din 28-29 aprilie 2009, miniștrii au solicitat un raport asupra dezvoltării globale în aceste cinci zone la nivel european, național și instituțional (Raport, 2009).

În cele din urmă, la Conferința Aniversară Ministerială de la Bologna 2010 de la Budapesta și Viena, miniștrii responsabili cu educația superioară în țările care participa la Procesul Bologna au lansat "Zona Europeană de Educație

2009 all institutions of higher education in Belarus admitted about 94 000 first year students. In 2010 there are about 74 000 pupils leaving school in Belarus, whereas the number of students is partially the same. As candidates for university admission involve not only school leavers of the current year, the problem of admission should be solved successfully. The quality of school training is still a great problem. As is known, admission to universities is made on the basis of the results of central testing/ Since 2009 certificates are given even to the school leavers having 1 mark (by 100 mark system). There are half as many 9 form school leavers in 2010 as compared with 2009, thus in two years institutions of higher education will face the dramatic lack of candidates for admission. It will cause greater competitiveness, the analogous situation being in Russia.

4 Creation of the European Higher Education Area

At their meeting in London in May 2007, the Ministers in charge of Higher Education in the countries participating in the Bologna Process adopted the Strategy "The European Higher Education Area in a Global Setting", identifying five core policy areas where action should be taken (Report, 2009):

- improving information on the EHEA;
- promoting European Higher Education to enhance its world-wide attractiveness and competitiveness;
- strengthening cooperation based on partnership;
- intensifying policy dialogue; and
- furthering recognition of qualifications.

For their meeting in Leuven/Louvain-la-Neuve (Belgium) on 28-29 April 2009, the Ministers requested a report on the overall developments in these five areas at the European, national and institutional levels (Report, 2009).

At last at Bologna Ministerial Anniversary Conference 2010 in Budapest and Vienna the Ministers responsible for higher education in the countries participating in the Bologna Process launched the European Higher

Superioară" (EHEA), așa cum se prevăzuse în Declarația Bologna din 1999 (Declarație, 2010). Această Declarație a precizat că „prin dezvoltarea, sporirea și consolidarea continuă a Zonei Europene de Educație Superioară și prin sinergiile viitoare cu Zona Europeană de Cercetare, Europa va putea să facă față cu succes provocărilor deceniului următor”.

Concluzie

Sunt discutate câteva probleme referitoare la globalizare în cadrul procesului educațional. În ciuda faptului că Fostele Țări Sovietice s-au alăturat procesului Bologna, sistemele educaționale și procesul educațional necesită schimbări majore ale programelor și standardelor educaționale, îmbunătățirea legislației educaționale în țările post-sovietice.

Bibliografie

- Declarația de la Bologna, 1999. Declarația Comună a Miniștrilor Europeni ai Educației [pdf]
Disponibil la: Comisia Europeană. Educație & Instruire/ <http://ec.europa.eu/education/higher-education/>
[Accesată la 5 aprilie 2010]
- Leuven and Louvain-la-Neuve Communiqué, 2009. Procesul Bologna 2020 - "Zona Europeană de Educație Superioară în noul deceniu
Disponibil la:
<http://www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/bologna/conference/>
[Accesată la 5 aprilie 2010]
- Declarație, 2010. Declarația de la Budapesta-Viena referitoare la "Zona Europeană de Educație Superioară"
Disponibil la:
http://www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/bologna/2010_conference/
[Accesată la 5 aprilie 2010]
- ENQA, 2009. Standarde și Linii Directoare pentru Asigurarea Calității în Zona Europeană de Educație Superioară
Disponibil la:

Education Area (EHEA), as envisaged in the Bologna Declaration of 1999 (Declaration, 2010). This Declaration pointed that "by continuously developing, enhancing and strengthening the European Higher Education Area and taking further the synergies with the European Research Area, Europe will be able to successfully face the challenges of the next decade".

Conclusion

Several problems connected with globalization in educational process are considered. In spite of joining of Former Soviet Countries to the Bologna process educational systems and educational process demand serious change in syllabuses and educational standards, improvement of educational legislation in post-Soviet countries.

Bibliography

- Bologna Declaration, 1999. Joint Declaration of the European Ministers of Education [pdf]
Available at: European Commission. Education & Training/
<http://ec.europa.eu/education/higher-education/>
[Accessed 5 April 2010]
- Leuven and Louvain-la-Neuve Communiqué, 2009. The Bologna Process 2020 - The European Higher Education Area in the new decade
Available at:
<http://www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/bologna/conference/>
[Accessed 5 April 2010]
- Declaration, 2010. Budapest-Vienna Declaration on the European Higher Education Area
Available at:
http://www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/bologna/2010_conference/
[Accessed 5 April 2010]
- ENQA, 2009. Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area
Available at:
http://www.enqa.eu/pubs_esg.lasso
[Accessed 5 April 2010]

- http://www.enqa.eu/pubs_esg.lasso
[Accesată la 5 aprilie 2010]
- HAW Hamburg, 2010. Programul internațional a început.
Disponibil la:
<http://www.haw-hamburg.de/internationalprogramme.html>
[Accesată la 5 aprilie 2010]
- Law, 1996. Legislația Federației Ruse "Referitoare la Educația Profesională Superioară și Postuniversitară"
Disponibil la:
<http://www.cis.unibel.by/>
[Accesată la 5 aprilie 2010]
- Legea, 2007. Legislația Republicii Belarus "Referitoare la Educația Superioară".
Disponibil la Portalul de Internet Național Legislativ al Republicii Belarus:
<http://www.pravo.by/webnpa/>
[Accesată la 5 aprilie 2010]
- Convenția de la Lisabona, 1997. Convenția despre Recunoașterea Calificărilor referitoare la Educația Superioară în Regiunea Europeană.
Disponibil la:
<http://conventions.coe.int/Treaty/Commun/>
[Accesată la 5 aprilie 2010]
- News, 11 februarie 2010. Expert: Pentru a intra în Procesul ...
Disponibil la
www.news.open.by
[Accesată la 5 aprilie 2010]
- Report, 2009. Raportul referitor la Zona Europeană de Educație Superioară în context global – versiunea finală – 13/02/2009
Disponibil la:
http://www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/bologna/2010_conference/
[Accesată la 5 aprilie 2010]
- Declarație, 2010. Declarația Forului de Politică Bologna. Viena, 12 martie, 2010
Disponibil la
<http://www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/bologna/forum2010/index.htm>
[Accesată la 5 aprilie 2010]
- UU, 2009. Horizon Uppsala 2009. Revista Anuală a Universității Uppsala. Martie 2009.
- HAW Hamburg, 2010. International programme has started.
Available at:
<http://www.haw-hamburg.de/internationalprogramme.html>
[Accessed 5 April 2010]
- Law, 1996. Law of Russian Federation "About Higher and Post-graduate Professional Education"
Available at:
<http://www.cis.unibel.by/>
[Accessed 5 April 2010]
- Law, 2007. Law of the Republic of Belarus "About the Higher Education".
Available at National Legislative Internet-Portal of the Republic of Belarus:
<http://www.pravo.by/webnpa/>
[Accessed 5 April 2010]
- Lisbon Convention, 1997. Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education in the European Region.
Available at:
<http://conventions.coe.int/Treaty/Commun/>
[Accessed 5 April 2010]
- News, 11 February 2010. Expert: To enter to Bologna Process...
Available at
www.news.open.by
[Accessed 5 April 2010]
- Report, 2009. Report on the EHEA in a global context – final version – 13/02/2009
Available at:
http://www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/bologna/2010_conference/
[Accessed 5 April 2010]
- Statement, 2010. Bologna Policy Forum Statement. Vienna, March 12, 2010
Available at
<http://www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/bologna/forum2010/index.htm>
[Accessed 5 April 2010]
- UU, 2009. Horizon Uppsala 2009. Uppsala University Annual Magazine. March 2009.